

## **TALEPAPIR**

### **DET TALTE ORD GÆLDER**

<b>Anledning</b>	Forberedelse af det kommende møde EU rådsmøde
<b>Titel</b>	Samråd i Folketingets Uddannelsesudvalg om ministerens redegørelse for sin indstilling til dagsordenen for EU rådsmødet (uddannelse, ungdom og kultur) den 13. – 14. november 2006.
<b>Målgruppe</b>	Medlemmer af Folketingets Uddannelsesudvalg
<b>Arrangør</b>	Folketingets Uddannelsesudvalg
<b>Taletid</b>	8 minutter
<b>Tid og sted</b>	Fredag den 3. november 2006 kl. 09.00 i Folketinget

## **Disposition**

1. Indledning
2. Rådsresolution om unges deltagelse og information til unge
3. ”Bedre forståelse for og viden om unge.”
4. De fremtidige prioriteter for et forstærket europæisk samarbejde om erhvervsuddannelse
5. Effektivitet og lighed inden for uddannelse og erhvervsuddannelse
6. Etablering af en europæisk referenceramme for kvalifikationer for livslang læring – en ”EQF.”
7. Modernisering af de videregående uddannelser i Europa

## **1. Indledning**

På rådsmødet er der to punkter vedrørende ungdom og fire punkter vedrørende uddannelse. Jeg vil nævne punkterne i Europaudvalget på næste fredag med henblik på en orientering. Jeg vil altså ikke bede om forhandlingsoplæg.

## **2. Rådsresolution om unges deltagelse og information til unge**

Formålet med resolutionen er at øge den fælles indsats for at få unge mere aktivt involveret i samfundslivet. Under overskriften ”Unge aktive medborgerskab” har landene valgt at sætte fokus på områder, hvor det europæiske samarbejde på ungdomsområdet bør styrkes. Det drejer sig nu om to områder, som er vigtige for at nå dette mål, nemlig:

1. Øget deltagelse af unge i samfundslivet
2. Bedre information til unge om mulighederne for denne deltagelse.

I Danmark har vi en lang tradition for at have de unge med i denne ”strukturerede dialog,” som der tales om. Det gælder både via deres organisationer og ved, at unge selv deltager i aktiviteter og beslutningsprocesser på de forskellige niveauer i samfundet. Men det betyder ikke, at vi ikke kan og bør blive bedre til det. Regeringen støtter derfor det finske formandskabs forslag til en ny resolution med det omtalte indhold.

### **3. "Bedre forståelse for og viden om unge."**

Jeg nævnte før vigtigheden af en tæt dialog med de unge. Med denne overskrift ønsker formandskabet at få bedre input til at udforme en "borgernær" ungdomspolitik i EU. Specielt ønsker man at drøfte, hvordan vi kan udnytte resultaterne af forskning i ungdomsspørgsmål bedre på europæisk plan – og hvordan forskerne selv rent praktisk kan bidrage til at skabe en relevant ungdomspolitik i EU.

Som bekendt står en bedre udnyttelse af forskningens resultater til gavn for samfundslivet generelt højt på den politiske dagsorden. Det gælder ikke mindst også forskning i ungdomsspørgsmål. Her har vi i Danmark været godt med bl.a siden oprettelsen af Center for Ungdomsforskning på DPU i år 2000.

Centret er landsdækkende og samarbejder med en række forskellige aktører, såvel offentlige som private. De forsker i alle sektorer af ungdomslivet: Arbejde, uddannelse, sport, kultur, livsstil, sundhed, integration m.m. Den viden skal vi selvfølgelig have stillet til rådighed og vide at udnytte – til gavn for både de unge selv og os andre. Og forskerne skal selv være opmærksomme på den formidlings-dimension, som er forbundet med deres arbejde.

#### **4. De fremtidige prioriteter for et forstærket europæisk samarbejde om erhvervsuddannelse**

Under det danske EU-formandskab i andet halvår af 2002 blev der etableret et forstærket europæisk samarbejde om erhvervsuddannelse – den såkaldte ”Københavnproces”. Det blev på ministerkonferencen i København aftalt, at man hvert andet år skulle gøre status for arbejdet samt vedtage prioriteter for de kommende to års arbejde. Dette skete i Maastricht under nederlandsk EU-formandskab i december 2004 og det vil ske i Helsinki i næste måned under det finske formandskab. Københavnprocessen ligner derved i nogen grad Bologna-processen.

Der er imidlertid den forskel, at samarbejdet på erhvervsuddannelsesområdet først drøftes i Rådet forud for den uformelle ministerkonference. Det finske formandskab foreslår derfor, at der vedtages nogle rådskonklusioner, der udstikker retningslinierne for ministrenes drøftelser i Helsinki.

Jeg er ganske tilfreds med udkastet, da det sætter fokus på nogle afgørende forhold. Vi skal højne erhvervsuddannelsernes tiltrækningskraft og kvalitet. Vi skal have udviklet nogle fælles værktøjer på erhvervsuddannelsesområdet, herunder have etableret et meritoverførselssystem som vi kender det inden for de videregående uddannelser. Vi skal desuden have styrket den gensidige erfaringsudveksling samt inddrage alle relevante aktører.

Ved flere lejligheder har jeg drøftet netop udviklingen på erhvervsuddannelsesområdet med kollegaer fra lande, der har erhvervsuddannelsessystemer, som ligner vores. Det vil sige systemer baseret på vekselluddannelse. Jeg kan derfor oplyse, at der er stor interesse for at styrke erhvervsuddannelsesområdet samt at der er meget at lære ved et forstærket europæisk samarbejde.

Jeg kan derfor støtte konklusionerne.

## **5. Effektivitet og lighed inden for uddannelse og erhvervsuddannelse**

Formandskabet foreslår, at der vedtages en resolution på baggrund af Kommissionens meddelelse om effektivitet og lige muligheder for alle i de europæiske uddannelsessystemer. Kommissionens meddelelse er et dristigt debatoplæg, der med udgangspunkt i en analyse af de socioøkonomiske udfordringer kommer med en række opfordringer til medlemslandene. Nogle af disse kan vi støtte, mens andre er mindre hensigtsmæssige.

Det er f.eks. fornuftigt at udvikle en decideret evalueringskultur. Evalueringsinstituttet løser som bekendt allerede en væsentlig opgave for hele uddannelsessystemet, og den nye kvalitetsstyrelse er et vigtigt redskab til at opbygge og videreudvikle en evalueringskultur. Det er også fornuftigt med forslaget om en bedre udnyttelse af førskoleforløbet. Det er et effektivt middel til at etablere grundlaget for videre læring samt forebygge senere frafald. Det forhold, at der nu kommer læseplaner for børnehaveklassen vil styrke førskoleforløbet.

Jeg har samtidig noteret mig, at Kommissionen kommer med en række forslag med henblik på at genere flere investeringer fra både offentlige og private kilder, herunder muligheden for at indføre studieafgifter. Jeg vil i denne forbindelse understrege, at udkastet til resolutionen bl.a. på dansk initiativ ikke indeholder et sådant forslag om at indføre studieafgifter, hvilket også ville være klart i uoverensstemmelse med regeringens holdning.

Målet om at etablere størst mulig effektivitet og lighed i uddannelsessystemet er der formodentlig ikke mange, der er uenige om. Jeg har derfor med glæde noteret mig, at der fremover inden for rammerne af arbejdsprogrammet ”Uddannelse og erhvervsuddannelse 2010” skal udvikles såkaldte peer-learning aktiviteter på dette område. Jeg er sikker på, at der er megen inspiration at hente via sådanne aktiviteter.

Jeg kan derfor støtte formandskabets udkast til resolution.

## **6. Etablering af en europæisk referenceramme for kvalifikationer for livslang læring – en ”EQF.”**

Forslaget til denne Rekommandation er en udmøntning af Kommissionens oprindelige forslag, der har været gennem en omfattende høring på nationalt og europæisk plan med efterfølgende justeringer.

Formålet med at etablere en sådan ramme med otte niveauer for indplacering af ”læringsresultater” eller ”slutkompetencer” er klart: At forbedre gennemsigtigheden og den gensidige anerkendelse af kvalifikationer på tværs af landegrænser og nationale barrierer. Det vil give styrke mobiliteten både i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Jeg er klar over, at det er et kompliceret forslag at bringe i anvendelse på de mange forskellige uddannelsessystemer, som de 25 medlemsstater repræsenterer. Og at princippet om at anvende slutkompetencer som målestok ved indplaceringen af en given uddannelse er relativt nyt i uddannelsestilrettelæggelsen herhjemme.

Men jeg understreger, at modellen er baseret på frivillighed – ligesom det er frivilligt, om et land vil etablere underliggende nationale rammer eller ”kvalifikationsnøgler” for på den måde at lette tilkoblingen til den europæiske.

Herhjemme er vi i fuld gang med at overveje mulighederne for sådanne nationale nøgler. På de videregående uddannelser har Bologna-samarbejdet sat skub i processen. Også på erhvervsuddannelserne er vi godt i gang. Vi er derfor i regeringen generelt positive over for forslaget, som vi mener er vigtigt for at kunne nå målene på uddannelsesområdet.

## **7. Modernisering af de videregående uddannelser i Europa**

Formandskabet ønsker, at der som opfølgning på Det Europæiske Råds møde i Hampton Court i efteråret 2005 gennemføres en drøftelse af moderniseringen af de videregående uddannelser i Europa.

Der er i denne forbindelse udarbejdet to spørgsmål. Det vedrører implikationerne af et tættere samarbejde mellem det akademiske niveau og erhvervslivet og det vedrører, hvordan et Europæisk Teknologisk Institut kan bruges.

Regeringen er af den opfattelse, at det for et lille land i en meget åben økonomi er yderst vigtigt, at der samarbejdes så meget som muligt. Danske uddannelsesinstitutioner skal arbejde for at styrke kvaliteten af deres uddannelse og forskning ved at samarbejde med de bedste udenlandske institutioner. Etableringen af et netværksbaseret Europæisk Teknologisk Institut (EIT) vil kunne skabe forbindelser mellem de bedste uddannelses- og forskningsmiljøer inden for nærmere definerede områder. EIT skal ikke være en tung bureaukratisk størrelse, men et effektivt murstensløst netværk, der forbinder excellence med excellence.

Inddragelsen af erhvervslivet vil bidrage til, at innovationspotentialet udnyttes bedre. Til gavn for institutionerne, for erhvervslivet og for samfundet.

Vi er ganske langt i reformeringen af vores videregående uddannelser i Danmark. Bologna-processen har været et vigtigt instrument i denne proces. Universitetsloven fra 2003, den nye universitetsstruktur og etableringen af professionshøjskoler er alle vigtige elementer.

De danske videregående uddannelsesinstitutioner er godt rustet til de kommende udfordringer.

Tak